

E.C. Powell

De långa hålbyggda flugspönas champion

BAMBUSPÅNOR

TEXT OCH FOTO: LARS-ÅKE OLSSON

FÖRSTA GÅNGEN jag stötte på namnet Powell var i Nils Färnströms bok *Lapplandsöring* där han berättar om de två Powellspön som han ägde. Det första spöet hjälpte honom att landa hans största öring på tre kilo. Färnströms lovord över Powellspöet var över-
svallande och han avslutade beskrivningen med att säga att ett bättre spö kunde han inte tänka sig.

Nästa kontakt med Powell blev när Jan Rülcker, den dåvarande ägaren till Lennart Bergqvist Flugfiske, kom till Gimdalen med E. C. Powells son och sonson Walton Powell och Press Powell för att fiska och marknadsföra Scandinavia-serien, spön byggda av Powell för fiske i Skandinavien. Walton byggde spön i bambu och Press spön i kolfiber. Efter Jan Rülckers besök blev jag den lycklige ägaren till ett Powellspö i kolfiber.

E. C. Powell byggde sina hålbyggda eller till hälften hålbyggda (semihollow) flugspön efter egna idéer. Han struntade i spöbyggartraditioner och kopierade i sina spön bambustockens naturliga rörform och elasticitet. Det första spöet byggde han år 1912 och 1922 var hans butik och verkstad i Marysville, Kalifornien berömda.

År 1931 började han experimentera med sin hålbyggnadsteknik och år 1933 fick han sitt patent nummer 1.932.986, beviljat. Patentnumret skrevs sedan på spöklingan ovanför handtaget på de hålbyggda spöna. Spölindningarna var bruna eller antikt guld med mellanlindningar. Den bruna spölindningen strax ovanför handtaget kantades med vitt och svart på de hålbyggda spöna, de massiva hade brun färg utan vitt och svart. Powell tillverkade sina egna holkar som han säkrade med ett stift genom honholken och rullfästen i svart bakelit och glänsande aluminium. Under ringen på skruvrullfästet stämplades i en oval: E. C. POWELL • MAKER • MARYSVILLE, CAL

Handtaget var av mycket profilerad eller

E. C. Powell klöv bambustocken för hand, sågade bort de innersta mjuka delarna tills det bara var en 3–4 mm tjock skiva kvar av utsidan där antalet kraftfibrer, bambustockens muskler, var som tjockast och tätast. Därefter limmade han skivorna på Port Orford cederträ och sågade dem till trekantiga ribbor på en såg som han byggt. Cederträet hade långa fina fibrer och var mycket starkt. Med 15 centimeter mellanrum holkade han sedan ur varje ribba men lämnade väggar där ribborna limmades ihop. Resultatet blev ett lätt, kraftfullt, spänstigt och elegant spö.

modifierad Wells typ, det som i dag kallas för halfwells, 6 tum långt eller 15,5 centimeter, och användes på alla hans spön och ändrades aldrig. Bladknutarna placerades två och två. E. C. Powell byggde framför allt långa spön 8 fot 6 tum – 9 fot 6 tum för fiske efter öring och steelhead i Kalifornien och längre spön ändå, 10 fot för tävlingskast. De tredelade spöna var massiva och han byggde få 8 fots spön och ännu färre 7 fot 6 tums spön. Hans spön byggdes med tre olika aktioner eller taperingar;

A. – var spön byggda med progressiv tapering, de hade mera toppaktion än de andra och gav linan en smal båge.

B.-spön gav en mediumbred linbåge och hade också en jämn aktion från spets till handtag och var behagligare att kasta med. Det är också Powells spön med B-aktion som man mest hör talas om och som beskrivs som »The famous B-taper«.

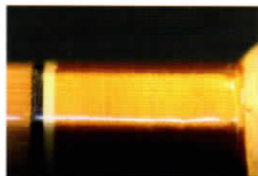
C.-spön var motsatsen till A. och gav en bred linbåge samt talde kraftigare behandling.

Lika berömd som hans spön var hans egentillverkade såg där han, efter att ha kluvit bambustocken för hand, sågade bambu och cederträ med perfekt precision och precisa vinklar.

Förmedla kraft jämnt och mjukt

E. C. POWELL var inte bara en mycket skicklig spöbyggare utan också en duktig fiskare med en elegant, klassisk kastteknik, beundrad av alla som såg honom och som tävlingskastare slog han flera rekord tack vare sina långa hålbyggda spön.

I sina essäer, avhandlingar eller korta uppsatser, *A Discourse on Trout Angling and Tackle*, *The Mechanics of Fly Casting* och *A Short Common Sense Treatise on Fly Rod Construction*, analyserar han detaljerat flugspöet och kasttekniken. Ett bra flugspö säger han, skall ha böjningsförmågan jämnt distribuerat över sin hela längd så att spöet under kast eller under drillning av fisk inte har någon del som arbetar eller böjer sig mer än någon annan. Det skall förmedla kraft jämnt och mjukt och om kastaren anpassar sig efter spöets aktion kommer han att kunna kasta en kort lina elegant och träffsäkert likaväl som en lång lina med precision. Greppet om flug-

spöets handtag skall vara löst och ledigt i början av bakkastet eller framkastet och gradvis öka till ett fast grepp för att efter stoppet återigen bli avslappnat och ledigt. E. C. Powell tillverkade också silkelinor som blev beundrade bland fiskare och tävlingskastare likaväl som hans tafsar och flugor som han sålde i sin butik.

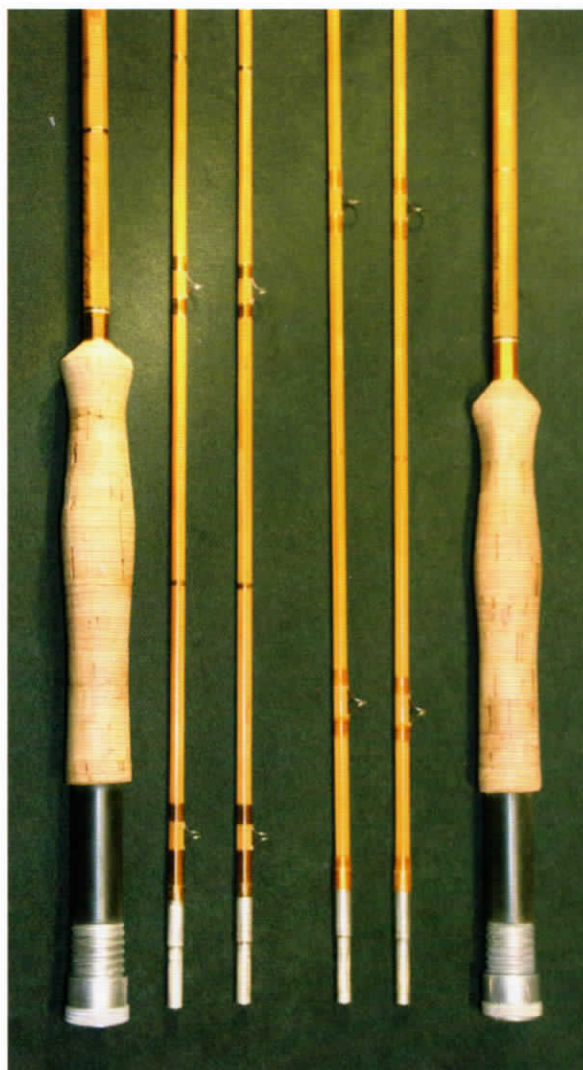
Inspirationskälla för Per Brandin

ETT STEG närmare E. C. Powell kom jag när Per Brandin anlände till Gimdalen med spön och hyvel, inte Powells mästerverk utan Tom Morgans fantastiska Bamboo Hand Mill som finhyvlar bägge sidorna på en bamburibba samtidigt i perfekta 60 graders vinklar för sexsidiga spön, 72 grader för femsidiga spön och 90 grader för fyrsidiga spön. Per som flyttade från Sverige till USA som elvaåring bodde vid den tiden i Kalifornien. Redan i början av sin spöbyggarkarriär, som framför allt handlade om hålbbyggda, fyrsidiga spön, började hans rykte som spöbyggare växa med imponerande hastighet. Han hade, och har, E. C. Powell och hans hålbbyggda spön som en inspirationskälla och vid helgen i Gimdalen handlade hans föredrag och bilder till stor del om E. C. Powells spöbyggarteknik.

Mitt intresse för E. C. Powell och hans hålbbyggda flugspön växte tillsammans med artiklar och kapitel i böcker som jag skaffade mig. Här fanns västkustens motvikt, om än en liten sådan, till den traditionsrika östkustens Leonard, Hawes, Payne, Edwards, Garrison och andra spöbyggare som under åren arbetat tillsammans, lärt av varandra och konkurrerat och därigenom

Fortsättning nästa uppslag

E. C. Powell flugspön, 8,6 fot långa, med hans typiska wells handtag och rullfästen i svart bakelit och aluminiumringar. Spöet till höger är renoverat av välkände Gary Howells som under flera år byggde spön för Winston Rod Co. i Kalifornien.

Powellspö, essäer och spötub med 56 år gammal originaletikett som berättar om spöets tapering, vikt och längd.

– De långa hålbyggda flugspönas champion

Fortsättning från föregående uppslag

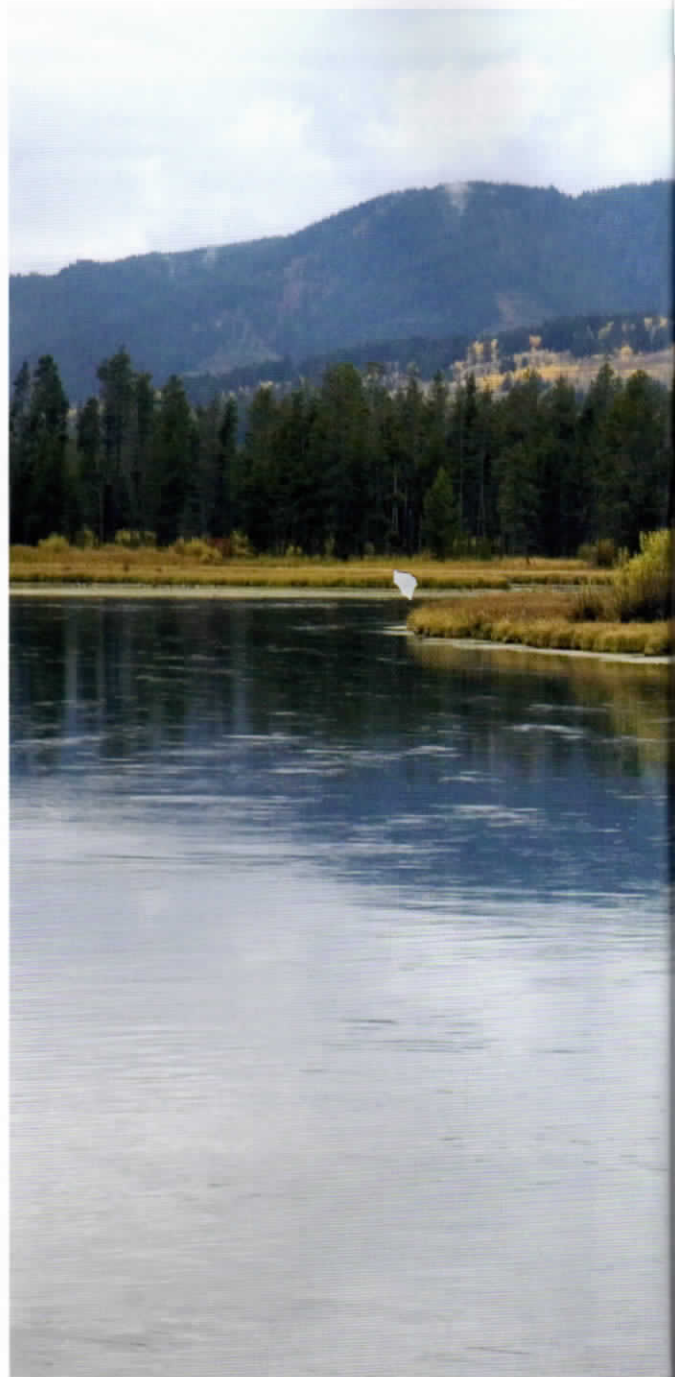
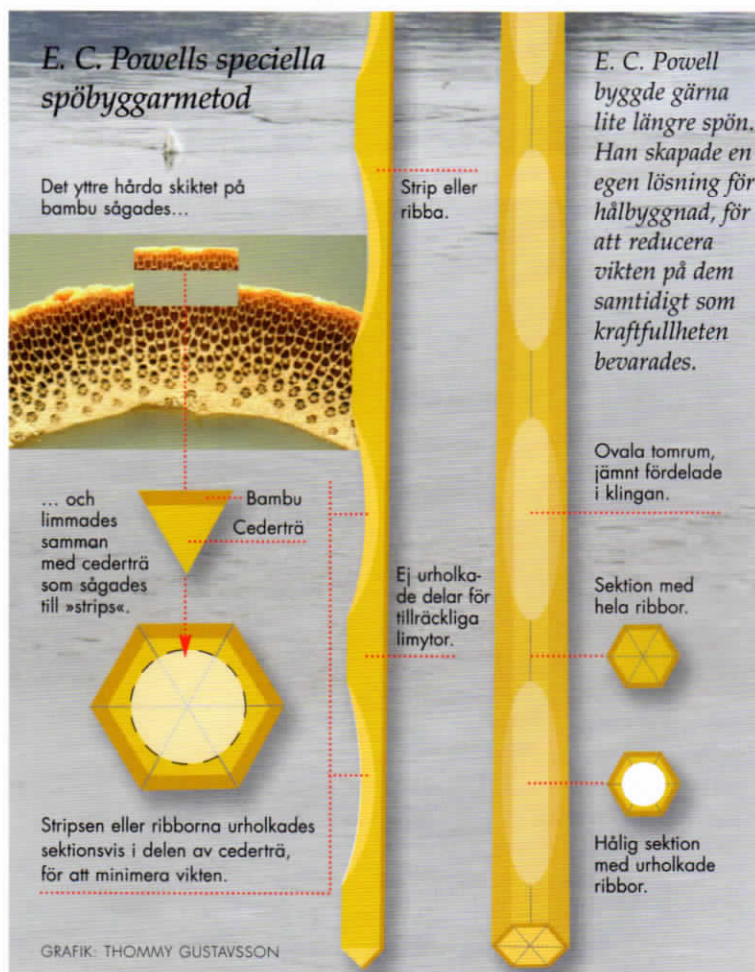
drivit byggandet av flugspön i kluven bambu till en fulländad konst. E. C. Powell, ett självlärt tekniskt geni, hade inte bara upfunnit en speciell spöbyggarteknik utan också konstruerat en såg helt i klass med H. L. Leonards berömda såg.

Året efter Gimdalens Bambuträff fick jag ett telefonsamtal från Per Brandin och nu var jag redo. Per berättade att han besökt Adams Angling i Kalifornien, en firma som köper och säljer fiskelitteratur, flugrullar, linor och flugspön. Ett antal begagnade flugspön hade just anlänt, bland andra några Powellspön, så om jag var intresserad borde jag skynda mig och ringa – *genast!* Jag tog *genast* kontakt med Jim Adams och bokade in tre Powellspön för påseende och provkastning.

Tre E. C. Powell-spön

ETT AV DESSA spön var 8 fot 6 tum långt, 2-delat med två toppar och byggt mellan åren 1950 och 1955 eller tidigare av en delvis mycket brunfläckig bambu, så fläckig att om jag inte vetat om att Calcuttabambun tillhörde historien så hade jag trott att spöet var byggt av den.

Lindningarna på spöögglorna var mörkt brungula (antique gold) och handtagsdelen upp till linförarringen hade sju mellanlindningar i samma färg. Mellan linförarringen och andra spöögglan fanns två mellanlindningar och mellan ögla två och tre, två mellanlindning-

ar. Spötoppen hade en mellanlindning mellan varje spöögla. Handtaget var Wells, 6 tum eller 15,5 centimeter långt och behagligt att hålla i. Rullfästet var typiskt Powell, i svart bakelit och metalldelarna i glänsande, blank aluminium. Under ringen som låser rullen upp mot handtaget fanns stämpeln med Powells namn och Marysville, Cal. Den bruna lindningen ovanför handtaget var kantat med vitt och svart. Linförarringen i agat var liten och anpassad för en silkelina. Passningen på holkarna var perfekt och det 8 fot 6 tum långa spöet som vägde 112 gram var rakt som ett spjut. Aktionen var spänstig och snabb för lina 5 och 6. Spöfodral och tub var original.

Det andra spöet skulle vara 8 fot 6 tum långt och byggt mellan 1950 och 1955, 2-delat med två toppar men det var 8 fot 6 tum + 1 tum, alltså 8 fot 7 tum och vägde 114 gram. Det blev en verklig överraskning då det var

Artikelförfattaren med sitt Powell-spö i trakten av The Railroad Ranch, Snake River i Idaho. En vild regnbåge spänner bambun i en höstgul harmonisk båge »Ett bra flugspö skall ha böjningsförmågan jämnt distribuerat över sin hela längd ...« (E.C. Powell).

FOTO: THOMMY GUSTAVSSON

renoverat av den i spökretsar välkände Gary Howells som mellan åren 1957 och 1969 arbetade för Winston Rod Co. i San Francisco där han fick sin utbildning. Howells blev sedan som egen mycket uppskattad och priset på hans spön i dag ligger mellan 3 000 och 3 500 dollar.

Spöet var byggt för Eldon Maddern som efter år av användande lämnade det till sin gode vän Gary Howells som bytte spöögglor, lindade om spöet och lackade det och gav det en absolut bländande, elegant finish.

Handtagsdelen har sju mellanlindningar (intermediate wraps) och därefter en mellan varje spöögla. Spöet är lätt och spänstigt med en härlig progressiv aktion som böjer längre och längre ned i handtaget ju mer det belastas och kastar tre linor, en 4, en 5, en 6 – alla med samma lätthet och precision. Det är lika rakt som det första spöet. Det röda spöfodralet är Gary Howells eget. Spötuben är original Powell.

Mitt dubbelt värdefulla Powell-Howell spö är precis som det andra lika rakt och spänstigt i skrivande stund och bevisar än en gång vilken kvalitet ett split-cane spö byggt av en skicklig spöbyggare har och som med en lättsam skötsel, kan lämnas över till kommande generationer.

Det tredje spöet fick resa tillbaka till soliga Kalifornien för att glädja en annan flugfiskare.

- I Adams Angling Catalog 59–2006, (e-mail: adamsangling@comcast.net) finns ett 9 fots E. C. Powellspö, 2-delat med två toppar för lina 5/6 för 825 dollar.

- I katalog The Jordan-Mills Rod Co. Nr 27, hösten 2006, (e-mail clisella@aol.com) finns en Powellkopia byggd av A. J. Thrasher, 8 fot, 2-delat med två toppar för lina 5 för 1 295 dollar.